

Glas Svobode.

GLASILLO SVOBODOMISELNIH SLOVENCEV V AMERIKI.

"OD BOJA DO ZMAGE"

"KDOR NE MISLI SVOBODNO, SE NE MORE BORITI ZA SVOBODO!"

Štev. 48.

Chicago, III. 30. novembra 1906.

Leto V.

Danesek h karakterizaciji Zavertnika.

Collinwood, 27. novemb.

Mož, o katerem se je dosedaj le malo kaj v javnosti slišalo, postal je nakrat junak dneva! Zaslovel je po širnej Ameriki, — le žal da ne z dobre strani. Njegovo zahrbnito razvijanje proti naši trdnjavni S. N. P. J. je odprlo oči že mnogim rojakom, ki so poprej prisegali na zaustavo njegove čiste nesobičnosti. Spoznali so vso njegovo podlost. Veliko pa jih bo še spregledalo. Čas ni več da teč, ko se to zgodi. Kajti ni si namreč misliti, da bi zmagala krivica, pravica pa podlegla. Gumaste bombe, ki jih mečejo. Jože Zavertnik na Jednotu, odletavajo od jeklene značajnosti in razsodnosti večine društvenikov nazaj na njega samega. — G. Zavertnik, jaz Vas dobro poznam oziroma Vaše delovanje se iz Avstrije! Kaj mislite, da se da naša Jednota tako razbiti, kakov ste prekucnili v Trstu "Delavca" in izpodrinili prve ustanovitelje tega lista? Igrate si cer se precej dobro volka v ovčji koži, toda posrečilo pa se Vam vendar-le ne bo ugrabiti plen. Volk se spozna po svoji potuhnjenoosti in po svojem tuljenju. Socija'zem imate le na jeziku, kakor imajo farji Kristusove nauke le na jeziku.

— Ali se še spominjate tistega glavnega zberovanja, ki se je vršilo v Celji, ko Vas je sodrug Kristjan silovito napadal, da niste predložili jasne bilance? Vaša po farskem receptu in po vzoru katoliških konzumov napravljena blanca je dala temu povod. Takrat bi se potrudili, g. Zavertnik, in položili navzočim delegatom jasen račun; takrat ste imeli priliko pokazati svojo poštenost! Smešno in hinav, sko je torej Vaše sedajno prizadevanje, kazati se ameriškim Slovencem kot nekakega vzor-poštenjaka. Povem Vam na vsa usta, da Vaša briga za S. N. P. J. ni odkrito sršna. Diši Vam le to, da bi se na kakoršenekoli način polastili Jednote in njene blagajne. Nos imate pasji; dobro veste, da ima Jednota lepo prihodnost, da postane sčasoma ena najboljših, najtrdnejših in največjih slovenskih organizacij v Ameriki, ki bo razpolagala s tisočaki; porok zato je njen dosedajni čudovito hitri razvoj in njen progresivno napredovanje. V tako kratkem času njenega obstanka ne more se ponašati nobena druga tej podobna organizacija s toljimi uspehi. Zasnovanja je na zdravem temelju, in to ji jamči vedno večji procvit.

Vse to se preudarili in uravnali po tem svoje delovanje. Vaši nameni pa se Vam ne bodo nikdar posrečili. Če zgubimo danes ali ju tri svoje dosedajne uradnike, je še dosti takih, ki so za ta mesto bolj pripravljeni kot ste Vi.

Ako bi Vas, g. Zavertnik, poznali vsi rojaki tako dobro, kakor Vas poznam jaz, dali bi Vam že zdavnaj breco.

Josip Kunčič.

POZIV.

Poročalo se nam je, da se nahaja tukaj v Chicagi na 18. cesti slovenska družina, obstoječa iz bolnega očeta, matere in 2 otrok, ki živi v skrajni bedi. Ker je mož vsled svoje bolezni že dalj časa za delo nesposoben, navezana je ta rodbina le na dobrodelenost svojih rojakov. Aplujemo torej na vse milosrđe Slovence, da pomagajo vsak po svoji moći. V to svrhu naj se zglašijo pri g. Franku Madiču na vogalu Center in 18. cesti, kjer bodo nadaljnje podrobnosti zvedeli.

Razgled po svetu.

RUSIJA.

— Lakota v guberniji Kazan je tako strašna, da mnogo kmetov prodaja javno svoje hčere. Osem deklic med 12 in 17 leti bilo je v neki vasi prodanih za \$50 in 75. Večina deklic se je poslalo v Kazak, od koder bodo najbrž prodane v turške hareme. — Če je to res, potem morajo res že grozne razmere vladati v Rusiji.

— Grozna reakcijonarjev, da bodo zopet začeli klati Jude, ni napravila na ministarskega predsednika Stolypina začeljenega utisa. On ostane pri svoji izjavi, da hoče biti proti vsem, tudi proti Judom, pravičen. Ko je pred nekaj dnevi zvedel, da se namerava pognati judovske študente s Petrogradskega vseučilišča, pisal je rektorju tega zavoda, da dela njega (rektora) odgovornega za vse izgredje, ki bi se primerili, in da bo eventuelno tudi vojašča interveniral, ako se ne bo že enkrat prenehalo s protjudovsko agitacijo.

Nekateri smatrajo najnovejši ljubezen ruske vlade napram Judom za nepristno, in si jo razlagajo tako-le: Rusija je v zadnjem času v obupnih denarnih stiskah, in da si omogoči posojilo pri inozemskih judovskih denarnih mogotcih, kaže se sedaj ruskim Judom bolj naklonjena.

— Da ruska vlada v resnici natako pravična, kakor bi se rada svestru kazala, potrjuje njeni kruto postopanje proti Fincem. Vse koncesije, ki jih jim je v teku zadnjega leta pripoznala, hoče jim zopet odvzeti in vso svobodo v tej deželi silom zatrepi. Finski narod se je krčevito ustavil porosenjut in vsi tozadne vladni poizkusni so ostali brezuspešni. Fini imajo autonomijo (samoupravo), katero jim je car ravno pred enim letom končno priznal. Car je bil tedaj v glavnem mestu Finske, Helsingfors, od koder pa je moral bežati po noči, in ta odločni nastop ga je omehečal. Sedaj pa je na dane obljube že pozabili.

ITALIJA.

— Anarhist Lagana, ki se je pred kratkem povrnil iz Amerike (Paterson, N. J.), je v Neaplju umoril profesorja zoologije na Neapoljskem vseučilišču Giovannija Rossija. Kot motiv za svoje dejanje navaja morilec, da je Rossi obojal anarhistične atentate kot barbarske in kot za človeka sramotne. Lagana je vesel, da se mu je napad posrečil, in izjavlja, če bo prost, da bo še proti drugim sovražnikom anarhistično.

— Bomba, vržena zadnjo nedeljo dne 19. t. m. v kata draži sv. Petra v Rimu, in ki je bila menda namenjena papežu, ni napravila nikakršne škode; ranjen ni nikdo in tudi cerkev ni nič poškodovana. Po vzročiu je vamo nepopisen strah.

Iz dejstva, da je bila ta bomba neponjena le z malo koliko smodnika in nekaj žebljev, — sklepajo nekateri, da ni imela resnega nomena, marveč da se je hotel nekdo le poslati in spraviti ljudi v paniko; drugi pa pravijo, da je bil ta

atentat le naročen, da bi se zamoglo reči: "Lejte, kako cerkev preganajo!" Pravi revolucionarji iz vrsujejo vse drugačne bombe, kakor pa take igrače, kakoršna je bila bomba v cerkvi sv. Petra!

AVSTRO-OGRSKA.

— Razmerje med Avstro-Ogersko in Srbijo ni nič kaj prijazno. Avstrija je vodila v zadnjem času pravo colinskovo vojno proti Srbiji, ker v Belogradcu ne plešejo tako, kakor godejo na Dunaju. Napetost je postala še večja, ko je hotela

Srbija naročiti za Črnogoro nove topove. Avstrija je videla v tem nekak temelj vojaškemu združenju med Srbijo in Črnogorom, kojega ost je naperjena proti Avstro-Ogerski. Srbija je končno vsled diplomatičnih intrig odstopila od svoje namere.

ANGLEŽKO.

Iselniški urad je napravil prvi poskus. Kitajcem zabraniti naseljev. 32 Kitajcev, ki bi radi dobili v Liverpoolu službe v pralnicah, niso dobili v Gravesend dovoljenja za izkrcanje, z motivacijo, da imajo Kitajci premalo sredstev za preživljenje. Zadeva se sicer ni skončana, ker so se prizadeti pritožili na višjo instanco. — Sčasoma se ubogi Kitajci, ki doma nimajo več prostora, ne bodo mogli že nikamor več zateči. Povsod jim pokažejo vrata.

FRANCOSKO.

— Dne 19. t. m. pričelo se je zopet z inventariziranjem cerkevnega premoženja, katero se je moralno letosno spomlad prekiniti rad kraljalov, ki so jih uprizorili po duhovniških mahujskanih, klerikalci. Močni oddelki vojaštva branijo učrnuke, da morejo nemoteno izvrševati svoj posel, in vzdružujejo red. Kajti tudi sedaj se naščuvano v zaslepljeno prebivalstvo hoče posnekodi s silo upreti in onemogočiti popis cerkevnega premoženja.

— Blizu Cherbourgua trčila sta dva parnika skupaj, "Kaiser Wilhelm der Grosse" od Severo-Nemškega Lloyda v Bremnu in parnik "Orinoco" ter se oba zdatno poškodovala. Potniki parnika "Kaiser Wilhelm der Grosse" morali so se prekrčati na parnik "St. Paul" in "La Lorraine" francoske prekmorske družbe, ki jih bodo priprejali v New York. Na "Kaiser Wilhelm der Grosse" ubiti so od posadke 4 moški, 12 oseb pa ranjenih. Na "Orinoco" pa so usmrčeni 3 moži in 1 ženska, 7 ranjenih, 7 pa jih je padlo v morje in utonilo.

NEMČIJA.

— Razni listi zatrjujejo, da grozi Nemčiji gospodarski polom, in da je bilo vse dosedajno hvalisanje o nemški industrijski prosperiteti (blagostanju) le znana nemška baharija. Kot vzrok propadanja navajajo tovarnarji splošno draginjo živil, visoke delavške plače in ogromne poslovne stroške.

— Nemčija bo zgradila v svojih afriških kolonijah več železnic, ki so skupno proračunane na 3 milijarde 150 milijonov dolarjev.

JAPONSKO.

— Japonci si nameravajo popolnoma prilastiti Mandžurijo. V svojih rokah imajo že vse glavne ceste in železnice. Tudi policija je povečana japonska. Kitajska vlada je vsled tega proti Japoncem silno nezaupna. Uverjena je, da Japonci hočejo najprej anektirati Mandžurijo, za njo pa Mongolijo (obsežno kitajsko provincijo).

Ameriške vesti.

KUBA.

Agitacio v prilog amerikanskemu protektoratu oziroma na popolno anektiranje Kubo k Združenim državam pospešujejo v najizdatnejši meri amerikanski fabrikanti in finančniki. Sestavljajo sami peticije na predsednika Rooseveltta, v katerih se kar naravnost zahteva protektorat.

Masten dobiček.

Great Northern železniška družba je razdelila med svoje delničarje nič manj kot \$150,000,000. Pred kratkom je prodala jeklenemu traktu velikanska zemljišča z železno rudo in zgorajšnji skupiček razdeli med svoje delničarje, ki imajo 1,

500,000 delnic. Cena akcije je po skočila na \$332.

Vojna z Japonci?

— V russkih vladnih krogih bi radi videli, da bi prišlo med Združenimi državami in Japonsko do vojne. List "Novoje Vremja" razpravlja o tej verjetnosti in zatrjuje, da je položaj sedaj ravnotak, kakoršen je bil pred russko-japonsko vojno. Čeravno je šolsko uprašanje v San Franciscu poravnano, vendar lahko da ta nacionačna zadeva bojevitim Japoncem v ugodni priliki povod, da bodo zgrabili za orožje proti Amerikancem. — Toda to je samo imenje russkih politikarjev.

Držen rop.

Na železnicni Chicago & Altona izvršil je v pondeljek dne 26. t. m. 100 milj zapadno od Kansas City neki poedini človek, ki se imenuje Trichhart, enega najprednejših roparskih činov. Oropal je zo potnikov v 3 vozovih sam! Pobral jim je gotovno v znesku ca. \$2000, poleg tega pa čepne ure in druge dragocenosti. Z revolverjem v roki prisilil je prestrašene pasažirje, da so mu brez vsakega upora izročili vse, kar so imeli. Nikdo se mu n-jeval ustavljal. Toda predno je ticek smrtnil v vozu, izbi mu je sprevidnik revolver iz rok, njega pa na tla podrl. Šele sedaj so dobili potniki korajšo in so pomagali roparja zvezati. Na postaji Armstrong so ga oddali na nogah in rokah zvezanega, da ga popeljejo z drugim vlakom na Glasgow v ječo. Ropar se je pozneje sam delal norca iz bojazljivosti potnikov, le sprevidnik je pohvalil. Doma je iz Chicago, kjer mu živita dva brata in ena sestra. Naslova pa ne mara povedati.

H goljufiji v San Francisco.

— Župan Schmitz, o katerem smo zadnjie poročali, da je tudi zpletten v sleparijo glede dobrodelne akcije v San Franciscu, se je povrnil iz Evrope na parniku "Patriot". Kalifornijski policijski uradnik ga je že čakal v pristanišču v New Yorku in mu prezentiral začorno povelje. Župan pravi, da je popolnoma nedolžen, in če bi se čutil kaj krivega, bi se gotovo ne povrnil. Vso gonjo proti njemu so uprizorili bajé kapitalisti in ga obdolžili poneverjenja, v nadi da dobijo San Francisko v svoje pesti in da zdrobjijo moč organiziranega delavstva. Kapitalisti hočejo mesto z malimi sroški zopet zgraditi, in v to potrebujejo najprvo politično moč, da jo morejo proti delavstvu izkoristiti. Obtožba, da se je tudi on udežil "grafta", je izmišljena.

— Skoro se nam njegovo zatrjevanje verjetno zdi. Koliko je na tem resnici, bo že prekava dognala. — Skoro se nam njegovo zatrjevanje verjetno zdi. Koliko je na tem resnici, bo že prekava dognala.

Mongoli ne morejo postati Amerikaneci.

Uradnik v New Jersey se je branil priprasti k naturalizaciji nekega Japonca (to je izročiti mu državljanske papirje). Ker se je dvomil, je-li postopanje uradnikov pravilno, uprašalo se je naselniškega komisarja za svet, in ta je odgovoril, da je stališče dotičnega uradnika popolnoma upravičeno. Po zvezni ustanji, katero jo je raztolmačilo zvezno nadšodisče, zamorejo postanei amerikanski državljan le svobodni beli ljudje in osebe afriškega plemena (t. j. črni), ne pa rumenočoci (Mongoli). — Svobodomesečno, kaj?

Iz delavskih krogov.

Povišanje plač rudarjem. Iz Calumeta, Mich., se poroča, da je ondolna rudarska družba Calumet and Hecla Mining Co. napol-

vedala, svojim delavcem s 1. januarjem 1907 poboljšati plače za 10%. Tega zvišanja bodo deležni vsi delavci v raznih rudokopih, to je po številu kakih 5000 do 6000. Morda se bodo po tem vzhledu ravale tudi druge rudarske družbe in Calumet and Hecla Mining Co. posnemale. — Bog jim pamet razsveti!

— Iz Reading, Pa., se poroča, da je pri konferenci med zastopniki uslužbencev in generalnim superintendentom Reading železniške družbe A. T. Dice, bila zahteva uslužbencev po tournem delavniku odklonjena. Superintendent je izjavil, da je družba že plače precej zvišala in privolila v marsikaj družge, in z ozirom na to se ne more zahtevati še skrajšanje delavnega časa.

Železničarji na boljšem.

Baltimore & Ohio Southwestern železnicu je svojim čuvajem pričaenila 4c na uro. Tudi vse druge železnice so že ali pa še bodo plače svojim uslužbencem zvišale.

Pekovski agitacijski shod.

Zadnjo soboto se je vršil v Uhličovi dvorani na vogalu Clark in Kinzie ulice v Chicagi javen shod pekov. Govorilo se je v angleškem in nemškem jeziku. Na dnevnem redu je bil gospodarski boj delavskih razreda. Shod je bil dobro obiskan.

Zbalji se stavke.

Tekstilni tovarnarji v Fall River, Mass., ki ravno v sedajnem času delajo ogromne dobičke, so brez večjega obotviranja takoj ugodili delavcem, kateri so zahtevali 10% zboljšanje svojih plač. — V organizaciji je pač moč, ki se v ugodnih trenotkih mora upoštevati! Ko bi le vsi delavci uvidevali potrebo zdržanja, potem bi se delavski položaj kmalu obrnil na boljše.

Kmetija.

Iz stare domovine.

I.

(Nadaljevanje.)

Clovek, — najsi bo že ustvarjen od Boga, ali pa produkt naravnega razvoja, — bil je v prvem nastopu kot človek najbrž lovec ali pastirnomad, ki je hodil od enega lovišča ozirona pašnika do drugega, noseč svoje štore seboj, ali prenočuje v votlinah. Toda moral je poleg tega tudi že zgodaj dobivati svoja živila tudi iz kakega zrna, žita, ki ga je mimogrede, v kratki dobi vzgajal. Gotovo pa je človek postal kmet, to je človek, ki se je stalno držal kakega kosa zemlje, obdelujec ga, ko se je toliko pomnožil, da lovi in pašniki niso več zadostovali za preživljene vseh ljudij in ukrčenih živalj. — Kolikor se da zaslediti, bile so prve kmetnice žene lovcev, pastirjev ali nomadov. Kot kmet je bil človek vedno tudi živinorejec. On je rabil uprežno živino, rabil mleko, gnoj ter kože za svojo opravo.

Ti razvoji so, kakor sploh vsak drug razvoj, mešanica bojev za biti ali ne biti in vzajemne pomoči, kakor v mravljiščih. Ali v načinu kmetovanja se ne vidi dosti prav vidljivih sprememb, bodisi glede pomnožitve sadežev, ali sprememb orodja, živine; ne vidi se na kmetiji dosti bojev.

Med sadeži najdemo proso povsod; potem: ječmen, oves, pozneje pšenico, se pozneje prihaja grah, fiziolj, bob. Riz in koruza sta najti v toplih krajih. Riz pride v Evropo šele za časa selitve narodov. Živila je ista: govedo, konj, ovea, koza, osel in perutnina, — kakor jo poznamo še dandanes. Orodje je: sploščetkoma veje, sčasoma slab plug, brana, — oba v različnih oblikah, — motika, kladivo. Orje se, vlači, ali vsaj razbijajo kepe, okopava se zito, dokler ni poznani krompir, pesa, repa, ki se tudi okopavajo. Kosi se, žanje, mlati, slednje posebno z žito teptajočo živilo, Grki in Rimljani sadijo tudi oljko, sejejo mak za pridobitev olja, poznajo fiziolj, grah, bob. Koruza je prišla iz Amerike. Vinsko trto je najti še pred Rimljani in Grki v Arijii; v Kavkazu je baje nastala prvič. Hmelj pa je sedan poznejšega časa.

Tudi obnobe ali klima ne daje dosti povoda za velike spremembe na kmetiji. Ista ostaja doga stoletja stanovitna, da-si se zemlja vedno spreminja in je razločevati med toplimi in mrzlimi kraji, med suhimi in vlažnimi. Zaradi tega več stoljetij ni zaslediti v razvoju kmetskega dela, kmetskih sadežev, splošni obroti kmetije, — velikih sprememb; razvoj kmetije je dolgo časa jednokomeren. A spreminja se, spreminja se v boljše, kakor človek iz divjaka v omikano in po učenosti mogeno bitje, ki tudi naravne moći ustrahuje. O obnobeju pa seveda velja, da za razvoj kmetije ni vsejedno, pod kakim se kmetija izvije. V mrzlih krajih tudi največja znanost in tehnik nič ne premora: v prav vročih pa človek z malim delom vse dobri, — narava je bogata, radodarna. Zmerni kraji so najugodnejši za razvoj veliko kmetijske kulture. Narava je v njih malo skopušna, in človek ne more nikdar lenože pasti; mora biti v dnu delaven, in kot tak je iznajdljiv in tehnično spremen človek.

(Dalje pride.)

Veselo znamenje.

Eveleth, Minn., 15. novemb. Udom, spadajočim k organizaciji Zapadna rudarska zveza, se poroča vesela novica, da so se delavci po Združenih državah začeli pobujati iz trdega spanja.

Glasom naznanih, katerega sem ravno danes prejel iz Denverja, Colo., od našega finančnega tajnika Zapadne rudarske zveze, pristopilo je v času od 2. julija do 30. sept. 1906 k naši organizaciji zopet več število novih članov.

V teh treh mesecih pomnožila še je Zapadna rudarska zveza za 4106 članov! To je pač jasen dokaz, da v zadnjem času delavci ne spijo več, marveč se trudijo zboljšati svoj po-

ložaj. Ustanovilo se je tudi veliko novih društev in sicer sledenca:

1. Bingham Rudarska zveza štv. 201 v Bingham, Utah, ustanovljena na 1. jul. 1906.

2. Beatty Miners Union štv. 245 v Beatty, Nevada, ustanovljena 16. jul. 1906.

3. Greenwater Rudarska zveza štv. 207 v Greenwater, Calif., ustanovljena 25. jul. 1906.

4. Bullion Rudarska zveza štv. 246 v Bullion, Nevada, ustanovljena 20. avg. 1906.

5. Cle Elum Rudarska zveza štv. 200 v Cle Elum, Wash., ustanovljena 24. avg. 1906.

6. Roslyn Rudarska zveza štv. 203 v Roslyn, Wash., ustanovljena 24. avg. 1906.

7. Round Mountain Rudarska zveza štv. 247 v Gordon, Nevada, ustanovljena 29. avg. 1906.

8. Coloma Rudarska zveza štv. 209 v Coloma, Montana, ustanovljena 7. sept. 1906.

9. Herculanum Rudarska zveza štv. 248 v Herculanum, Mo., ustanovljena 19. sept. 1906.

10. West Jourdan Rudarska zveza štv. 249 v West Jourdan, Utah, ustanovljena 22. sept. 1906.

Koliko novih članov je pridobil organizacija v času od 2. julija do 30. septembra 1906, pa nam pove sledenca lista:

Pristopilo je novo k društvu Butte štv. 1 v Butte, Mont.

tana ..... 392 udov

Granite štv. 4 v Granite,

Mont. ..... 21 "

Pitkin štv. 6 v Aspen, Co-

lorado. .... 43 "

Phoenix štv. 8 v Phoenix,

B. C. .... 124 "

Mullan štv. 9 v Mullan,

Idaho ..... 25 "

Burk štv. 10 v Burk, Ida-

ho ..... 36 "

Deadwood štv. 14 v Dead-

wood, S. D. .... 20 "

Great Falls štv. 16 v Great

Falls, Mont. .... 243 "

Greed štv. 20 v Greed,

Colorado ..... 24 "

Silverton štv. 26 v Silver-

ton, Colo. .... 240 "

Sky City štv. 27 v Red

Mountain, Colo. .... 69 "

Rossland štv. 38 v Ross-

land, B. C. .... 177 "

Murray štv. 45 v Murray,

Idaho. .... 15 "

Eveleth štv. 47 v Eveleth,

Minn. .... 150 "

Anaconda štv. 117 v Ana-

conda, Mont. .... 165 "

Goldfield štv. 220 v Gold-

field, Nevada .... 574 "

Upam, da se bo vsak ud Zapadne

rudarske zveze še sam potrudil za

povečanje naše mogočne organizacije. Naša zveza, to je naše upanje.

John Movern,
I. tajnik.

Primož Trubar.

Primož Trubar je začetnik protiduhovniškega gibanja med Slovenci. Bil je duhovnik, a vendar se je kot tak uprl z vso silo terorizmu rimske duhovštine in neusmiljenemu razkrivali ljudstvu njeni popačnosti in pobijal krivo vero, katero je cerkev razširjala in jo je danes razširila pod krinko pravih Kristusovih naukov. Duhovniki so ga sedala smrtno sovražili in ga strastno preganjali. On pa ni hotel več ukloniti tihnika pod rimski jaremk.

Anton Ašker, ki je bil tudi duhovnik, a je kot značajen in visoko izobražen mož, ki sovraži hinavčino, vrgel duhovniški ovratnik od sebe in živi sedaj v Ljubljani, — je porabil to snov in napisal krasno zgodovinsko pesem, imenovanjo "Primož Trubar".

V njej je naslikana tedajna takozvana protireformacijska doba in Trubarjevo delovanje ter njegovi nagibi, ki so ga odvrnili od one katoliške vere, katero zastopajo duhovniki.

Tukaj podajamo odломek omenjene pesmi. Primož Trubar je bil poklican na odgovor pred ljubljanskim škofom, pri katerem so ga duhovniki zatožili kot krivoverca.

Trubar pa pravi:

Res, moja vera to ni vaša vera;

moj Bog to ni vaš Bog, častiti škof! Ne, Jezus moj to ni vaš rimski Ježus!

Moj Ježus Kristus hodi peš med ljudstvom —

sám siromak v preprostem oblačku —

pa poučuje ga in mu svetuje;

odpušča njim, ki so zgrešili pot,

tolaži jih pa vabi zopet k sebi

skesan grešnike ko dober oče.

Vaš Ježus vozi v lepih se kočijah,

z bogatimi se druži velikasi —

na ljudstvo pa ubogo je pozabil!

Kaj njemu mar, če v tesnih kočah

kmečkih

nevrednosti kraljuje črni mrak!

In trdega srca je Ježus vaš!

Gorje človeku, kdor drugače misli

ko on! Preganja besno ga in muči,

najrajši pa sežge ga na grmadi.

Vaš Ježus tisti ni ko v evangelju!

Ne, vaša cerkev ni več moja cerkev,

nazori vaši, res, več niso moji!

Ponašam se in srečnega se čutim,

da dneva novega rudeča zarja

posvetila je tudi v mojo dušo.

In čim dotaknil bil se me je žarek,

nastal je v prsih mojih hud razpor.

Pa kaj vi veste, kaj je dušni boj!

Kaj veste, lenoglavlci, kaj je dvom!

Dva Trubarja boriša sta se v meni,

dve svoji glavi imel sem tačas,

dve vroči sriči bili sta mi v prsih

in jazom vojskoval se drug je jaz.

Oh, koliko prebeld sem noči

v premisljevanja vorbah silovitih

Sedaj je sklenjen v duši moj mir.

Ponehal dvomov ljudi je preprič.

Pretrgne so vse vezi med nami.

Le jeden Trubar tu stoji pred vami,

zedinjen v samem sebi in jednoten,

soglasen v mislih in značaj celotem.

Predsodkom starim vsem sem dal

slov.

Nazaj se ne ozira več okó.

Tam sužnosti je dušne črni mrak,

tam vlačijo se megle mojih zmot.

Naprej pogled obračam in korak,

ki resnice luči vodi zdaj me pot.

To luč nazivate vi krivo vero...

Heretik sem, sev, po vaših mislih,

a stokrat boljši sem kristjan ko vi!

Kar sem, to sem. Sežgite me, go-

spoda,

ko Husa ste sežgali na ornadi!

A kaj zaleže ves ta vaš napor?

Ej, neprestano se vrti naprej

rekleno časovo koló mogočno —

in vi ga ne ustavite nikoli!

Ne s palicami škofjimi, ne z želz-

cesarskimi ga ne zasučete,

da bi vrtelo se nazaj. Zaman!

Lev Tolstoi:
Moje verstvo.

Poslovenil Ivan Kaker.

(Nadaljevanje.)
II.

Vse, kar me je obdajalo: mir, moja in moje družine varnost, moja lastnina — vse to je zgrajeno na od Kristusa zavrnjenem načelu: zob za zob.

Cerkev je učila vedno, da so kristjanske zapovedi božje, da pa je spolovanje istih z našimi slabotinami močni neizvršljivo, in da nam k temu pripomore le milost Kristusa.

Človeški nauki in vse razmere našega življenja potrebujejo nemožnost uresničenja njegovih sanjarskih mislij, in mi ravnamo z besedo in dejanjem proti tem njegovim naukom. To priznavanje neizvršljivosti božjega nauka se je v meni pologoma utrdilo; prešlo mi je v navado in tako ustrezalo mojemu poželjenju, da nisem opazil nesoglasja, v katerem sem se nahajal. Nisem uvideval, da je nesmiselno, smešno, sklicevati se na svoje kristjansko versko izpovedanje, kojega temeljni nauk in zapoved je: "Ne upiraj se budemu!" — pri tem pa mimo in lahko vstopo odobravati lastnino, sodnije in državo. Ni mi še prišlo na misel, kar mi je danes tako jasno, da bi bilo vendar veliko bolj jednostavno, uravnati si življenje po Kristusovih postavah in prosliti Boga, naj dovoli sodnije, smrtne kazni in vojne, če je to za naš blagor res neobhodno potrebno.

In sprevidel sem, kaj je povzročilo to mojo zmotnjavo, da sem se namreč h Kristusovim zapovedim z besedami sicer pripozaval, v deljanju pa jih zatajeval.

Besede Kristusove: "Ne upiraj se budemu!" so le tedaj postava, če se jih ne smatra kot izrek, temveč kot zapoved, katere smo spolnovati dolžni. To načelo je v resnici ključ, ki odpre vsaka vrata, aka ga le prav vtaknemo in zasučemo. Ako bi ta zapoved bila res samo Kristusov izrek, katerega se brez čeznaravne pomoči ne more spolnovati, uničila in zanika biva ves njegov nauk. Nauk, kateremu se odvzame temeljna misel, mora se zdeti neverniku bedast.

Ako bi kdo postavil stroj, zakuril kotel in stroj hotel spustiti v tek brez gonilnih jermenov, — zdi se mi isto, kakor če bi se kdo hotel imenovati kristjana, ne da bi Kristusov nauk "Ne upirajte se budemu!" priznal kot postavo!

Nedavno sva z nekim rabi-

nom*) čitala peto poglavje evange-

lista Matevža. Skoro pri vsakem

izreku je rekel rabine "to je v

svetem pismu, to najdeš v talmudu"**)

— in opozoril me je na po-

dobne izreke, kakoršni so v pridigi-

na gori. Ko pa sva prišla do stav-

ka "Ne upirajte se budemu!", ni

rekel nič "in to je tudi v talmudu",

pač pa me je smehljava se uprašal:

"In spomnijo li to kristjani, po-

nujajo li tudi drugo lice?" — Ni-

sem mu mogel dati odgovora, tem-

bolj, ker sem vedel, da ravno v tem

času kristjani ne le da lic ne ponu-

jajo, marveč tolčajo po obrazih

Jude, ki so jim lica ponudili. Zani-

malo pa me je vedeti, če se ne na-

haja morda tudi v svetem pismu

(namreč starega testamenta) ali v

talmudu kak podoben izrek — in

uprašal sem ga o tem. Rabine mi

odgovoril: "Ne, ne nahaja se niče-

sar temu podobnega; toda povejte

mi vendar, če kristjani to zapoved

tudi spomnjujejo?" S tem upraša-

njem mi je hotel reči, da obstoj

navodila v kristjanski postavi, ka-

terega nikdo ne spolnjuje in katero

smatramo kristjani sami kot neizvrš-

ljivo, — pomenja priznanje břez-

koristnosti tega navodila. In niče-

sat mi nisem mogel na to odgovori-

Ko sem torej pravi smisel na-

ukov pogodil, zavedal sem se po-

polnoma svojih prejšnjih dvomov

in nasprotij, v katerih se je moja

*) judovski duhovnik.

**) judovski zakonik; knjiga, v

katerej so napisane postave.

pamet nahajata. Pripoznavši Kristusa kot Boga in njegove nauke kot božje in uravnave svoje življenje tem naukom nasprotno, — kaj mi je preostalo drugega, kakor smatrati jih za neizvršljive? Z besedami sem njegove nauke priznaval za svete, dejansko izvrševal pa tega nisem, kar so od mene zahtevali, — marveč celo v časti sem imel vse svoje življenske uredbe, ki so bile v direktinem nasprotju z njimi.

Ves stari testament nas uči, da izhaja nesreča Judov le iz tega, ker so verovali v krive bogove, in ne v pravega, jedinega Boga! Samuel dolži v prvi knjigi Ijudstvo, da je k svojim prejšnjim grehom proti Bogu pridejal o se en nov greh, stem da je mesto Boga, ki je bil dosedaj njihov kralj, izvolilo za kralja človeka, meneč, da se po njem reši.

"In n e udajajte se nečimurne življenje potrujejo nemožnost uresničenja njegovih sanjarskih mislij, in mi ravnamo z besedo in dejanjem proti tem njegovim naukom. To priznavanje neizvršljivosti božjega nauka se je v meni pologoma utrdilo; prešlo mi je v navado in tako ustrezalo mojemu poželjenju, da nisem opazil nesoglasja, v katerem sem se nahajal. Nisem uvideval, da je nesmiselno, smešno, sklicevati se na svoje kristjansko versko izpovedanje, kojega temeljni nauk in zapoved je:

"Ne upiraj se budemu!" — pri tem pa mimo in lahko vstopo odobravati lastnino, sodnije in državo. Ni mi še prišlo na misel, kar mi je danes tako jasno, da bi bilo vendar veliko bolj jednostavno, uravnati si življenje po Kristusovih postavah in prosliti Boga, naj dovoli sodnije, smrtne kazni in vojne, če je to za naš blagor res neobhodno potrebno.

In sprevidel sem, kaj je povzročilo to mojo zmotnjavo, da sem se namreč h Kristusovim zapovedim z besedami sicer pripozaval, v deljanju pa jih zatajeval.

Besede Kristusove: "Ne upiraj se budemu!" so le tedaj postava, če se jih ne smatra kot izrek, temveč kot zapoved, katere smo spolnovati dolžni. To načelo je v resnici ključ, ki odpre vsaka vrata, aka ga le prav vtaknemo in zasučemo. Ako bi ta zapoved bila res samo Kristusov izrek, katerega se brez čeznaravne pomoči ne more spolnovati, uničila in zanika biva ves njegov nauk. Nauk, kateremu se odvzame temeljna misel, mora se zdeti neverniku bedast.

Ako bi kdo postavil stroj, zakuril kotel in stroj hotel spustiti v tek brez gonilnih jermenov, — zdi se mi isto, kakor če bi se kdo hotel imenovati kristjana, ne da bi Kristusov nauk "Ne upirajte se budemu!" priznal kot postavo!

Nedavno sva z nekim rabi-

nom*) čitala peto poglavje evange-

lista Matevža. Skoro pri vsakem

izreku je rekel rabine "to je v

svetem pismu, to najdeš v talmudu"**)

— in opozoril me je na po-

dobne izreke, kakoršni so v pridigi-

na gori. Ko pa sva prišla do stav-

ka "Ne upirajte se budemu!", ni

rekel nič "in to je tudi v talmudu",

pač pa me je smehljava se uprašal:

"In spomnijo li to kristjani, po-

nujajo li tudi drugo lice?" — Ni-

sem mu mogel dati odgovora, tem-

bolj, ker sem vedel, da ravno v tem

času kristjani ne le da lic ne ponu-

jajo, marveč tolčajo po obrazih

Jude, ki so jim lica ponudili. Zani-

malo pa me je vedeti, če se ne na-

haja morda tudi v svetem pismu

(namreč starega testamenta) ali v

talmudu kak podoben izrek — in

uprašal sem ga o tem. Rabine mi

odgovoril: "Ne, ne nahaja se niče-

sar temu podobnega; toda povejte

mi vendar, če kristjani to zapoved

tudi spomnjujejo?" S tem upraša-

njem mi je hotel reči, da obstoj

navodila v kristjanski postavi, ka-

terega nikdo ne spolnjuje in katero

smatramo kristjani sami kot neizvrš-

ljivo, — pomenja priznanje břez-

koristnosti tega navodila. In niče-

sat mi nisem mogel na to odgovori-

Ko sem torej pravi smisel na-

ukov pogodil, zavedal sem se po-

polnoma svojih prejšnjih dvomov

in nasprotij, v katerih se je moja

*) judovski duhovnik.

**) judovski zakonik; knjiga, v

katerej so napisane postave.

kih hišah se vsadi otrokom v srca nrawnja ljubezen, ljubezen, ki objemlje tudi svojega bližnjega, — le v takih hišah spoznavajo otroci udanost, samozatajevanje, in če je treba tudi pozrtvovalnost.

Liguori, pisec moralne teologije, kakor tudi od njega vzgojeni duhovniki rimsко-katoliške cerkve, pa nimajo pojma, kaj je moralna v zakonu med kristjanji. On in njegovi učenci poznačajo v zakonu le živinske, mesene strasti, ne pa ono duševno, čisto razmerje med zakonskima, ki bi moralno biti znak kristjanskega zakona.

Liguori sam razpravlja v svoji knjigi Theologia moralis in ne omenja niti z eno besedico nrawnega razmerja med zakonskima; on pozna pri zakonu le meseno stran.

Pomen zakona razlagajo Ligouri tako-le:

"Zakon je zakrament med krščenimi, v katerem mož in žena postavno izročata drug drugemu stoji telesi v tolažilo pohotnosti in v svrho, da človeški rod ne izumre." Liguori razlagajo v zakonu:

"Tolice cerkev paoblascajo vsakega spovednika, da stavlja najbolj nečista in nesramna uprašanja na omožene glede stvari, ki se godijo v zakonu."

Učitelj morale, svetnik Alfonz Ligouri, uči, da naj spovednik spravi:

"Tozadna uprašanja pač kažejo, kako rafinirani so duhovniki v spolskih zadevah in kako natančno so jim znane stvari, ki se le izjemoma dogajajo pri ljudeh na najnižji stopnji morale."

Ta uprašanja so tako neskončno ostudna, da jih ne moremo in tudi ne smemo javno ponavljati.

In ta mož, ki stavi tako uprašanja

javno, je od papežev spoznan za svetnika, in po njegovih navodilih se morajo ravnavi duhovniki pri moralni vzgoji vernikov katoliške cerkve. Kakšni morajo biti šele oni učitelji morale, ki niso proglašeni za svetnike, in tisti duhovniki, ki so v teh naukih vzgojeni?

Liguori razlagajo, kolikokrat in kdaj se sme storiti to, česar nočemo imenovati, a si vsako lahko misli. Tudi raz'aga, na katere načine se sme to vršiti, da ni greh. Po njegovem mnenju se to dejanje se celo v cerkvi sme zgoditi, — samo da nikdo ne vidi in da se nikdo ne pohujša! Ali si moremo misliti večjo nemoralnost nego je trditev, da se smejo goditi drugače sicer prepovedane stvari, — samo da nikdo ne vidi?

Besede, ki jih rabijo duhovniki

v spovednicah pod krinko svete

sramljivosti, so tako grde, da se

morajo gabiti vsakemu količaj do-

stojnemu človeku.

Vsaka žena lahko ve iz lastne izkušnje, da presega v tem oziru spovednikova vedožljivost vse mere dostojnosti, in nobena žena bi niti svojemu možu ne dovolila takega nedamnega 'govorjenja', — pri spovedi jo pa neženjeni človek za hrbotom svojega moža sprašuje o rečeh, na katere se mislija ni nikdar!

Mislimo, — da ni mož — ako sploh kaj drži na svojo osebno

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co.

669 Loomis St. Chicago, Ill.

JOHN KAKER, EDITOR.

Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Prvi svobodomiseln list sa slovenskij narod v Ameriki.

'Glas Svobode' izide vsaki petek

a velja za AMERIKO:

za celo leto \$1.50

za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo leto ..... kron 10

za pol leta ..... kron 5

Naslov za dopise in pošiljatve je
'Glas Svobode'
669 Loomis St. CHICAGO, ILL.**Dopisi.**

Madison, 4. novm.

List "Glas Svobode" je tak, da si, kar nas je delavcev, ki smo vne- ti za pravičnost, ne iščimo drugačega. "Glas Svobode" nas zadovoljuje v vsem.

Mi vsi, ki smo primorani požira- ti prah v podzemeljskih votlinah, po tovarnah in drugod, — kličemo iz dna naših bratskih src in želimo, da bi se vkratkem uresničile ideje, katere zastopa "Glas Svobode".

Trinogi in hinavci vidijo svoje bližnje v prepornem delu, a njih od bogastva omamljeno srce se ne gane; ne privoščijo nam skrajšane- ga delavnega časa. Izvojevati si ga bomo morali torej sami. Bogataši, ki živijo od nas, nam ne bodo zboj- šali položaja; njih goljufije in iz- koriščevanje se marveč z vsakim dнем množijo. Delavstvu sovražni- listi hvalijo današnje razmere in tem kapitalizem zagovarjajo kot nekaj dobrega in koristnega. Stem pa delavstvo hočejo še nadalje v temi obdržati in niti siloma večpi- vero, da se mu dobro godi — sko- roj bolj kot kapitalist!

Torej delavci, trpni! Za resnico pogumno na noge, ker v slogi je moč. S sloganom premagamo v naši pravični borbi svoje prekanjene so- vršnjike in prepodimo volkove, ki hodijo okrog kot ovce in gledajo, koga bi pozrli.

"Glas Svobode", razširjav, torej se naprej svoje glasove o svobodi in druži slovenske delavce v brat- sko zvezo!

A. K.

Kenosha, Wisc., 22. novemb. Od bratskega društva "Bratje Svobode" štv. 26 v Cumberlandu, Wyo., na naše društvo "Ilirija" štv. 38 v Kenoshi pripomlani poziv me je jasno iznenadil.

Ne morem si predstavljati, kako neki pride društvo "Bratje Svobo- de" do tega, da razpošilja pozive, v kar ni prav čisto nič opravičeno. To je skrajna predzrost in sramotljivo za vsa k S. N. P. J. pripa- dajoča društva.

Zahetva se glavna konvencija, od- stranitev treh glavnih uradnikov in še več takih budalostij. Cenjeno bratsko društvo! Sami že morate vedeti, da nimate pravice, razpo- siljati pozivov na vsa društva v S. N. P. J. spadača društva. Obžalujem, da na Vaš nepremišljeni poziv ne morem odgovoriti. Ali niste tudi Vi obljudili, da boste varovali tajnost gledé sklepov svojih sej? Ali Vam niso pravila naše dične. Jednote sveta, takoreč postava, katerej se mora podvreči vsak član te organizacije? — Če nimate pravil, saj veste, kje se dobijo. Pre- šudirajte jih dobro, da ne boste drugi pot zahtevali od bratskih dru- štev stvari, katere je doslej še samo J. Zavertnik spravljal v javnosti in kršil ustavo. Toliko lahko rečem, če bi bil v našem društvu tak J. Zavertnik, bi ga že zdavnaj postavili tja, kamor sploh spada, namreč med stare tercijalke. Jaz se v resni- ci čudim, da ima br. Zavertnik tako avtoriteto pri S. N. P. J., ki si ga ne upa izključiti. Nobena posredna družba ne trpi v svoji sredi izda- ja, ki je v pravem pomenu bes-

de anarhist (t. j. prekučuh), poleg tega pa najboljši prijatelj farja, ka- teremu je Jednota tudi tri v peti.

Mi ne rabimo v Jednoti oseb, ki Jednoti na kvar raznašajo društvene tajnosti — v posmeh ostalim Slovencem, ki si potem na podlagi teh lažnjivih in zavtih poročil ustvarijo popolnoma napačno sodbo o nas. Kajti vsak, kdor bi poslušal Zavertnika in verjel, kar piše "Proletarec", moral si bo misliti: "Glej- te jih, kaki lopovi in sleparji so zbrani v S. N. P. J.!"

Bratje v Cumberlandu kar naravnost zapovedujejo ostalim društvom, da se naj izrečejo za odstranitev dosedajnih uradnikov. Jaz pa si dovoljujem uprašanje: kdo pa je kriv, da trpi ugled Jednote? Stvar, radi katerje se je pričela vsa gonja, preiskovala je sodnija, a ta sodnija ni našla nikake krvide in je po Zavrtniku obdolžene uradnike spoznala nekrivim. Ker se ta manever ni posrečil, hujška in ščuje sedaj br. Zavertnik in njegovi pristaši, med katerje spadate tudi Vi bratje v Cumberlandu, — vsa bratska društva in hoče na ta način obsodbo *izziliti*? Je li to svoboda, napredok in zavednost sloven- skega proletarijata v Ameriki?

Upam, da se vbodoče ne boste več spozabili tako daleč, da bi s svojimi lastnimi žužili zgrajensko stavbo nepremišljeno podirali.

Ne bodite hapei izdajalčevi, ne podpirajte njegovih škodoželnih namenov, — pokažite, da ste res bratje svobode, a ne poslušni hlapci terorista, ki hoče kakor tiran ugnati vse v kozji rog, kdor se nje- gevemu despotizmu ne uklanja brezpogojo. Delujte raje za bla- ger samega sebe, a ne za preka- njence.

G. Zavrtnik pa naj vzame v roke gnojne vile in naj izkida iz svoje glave gnoj, ki ga je iz Trsta seboj prinesel, in pa iz Ljubljane, kjer radi svojega početja ni mogel dobiti že nikjer več dela.

Slov. Nar. Podp. Društvo Ilirija štv. 38

Franc Ježenc, tajnik.

Pueblo, Colo., 23. nov.

Udjte društva "Orel" v Pueblo, Colo., uprašamo slavni centralni od- bor S. N. P. J., kaj je tisti hinavec, ki sliši na ime Jože Zavertnik, ali je on morebiti turški paša ali ruski car, da se predzrne norce briti iz Jednote in iz njenih udov? Kakor se sliši, pripada J. Zavertnik še vedno Jednoti. Ven z njim, ven z izdajalcem! Rojaki v Chicago na- podite ga nazaj v Tret! Tako spri- deno človeče ne spada med poštene amerikanske Slovence. Pozivljemo vsa slavna društva S. N. P. J., da vendar enkrat naredijo Zahrbnico, vemu početju kratek konec, stem da ga jednostavno iz Jednote izbri- sejo, in potem naj se ga pa pusti v miru. Zavrtnik se je izkazal takšen, da bi ga noben dostenjen človek ne smel več pogledati, kaj šele z njim se pajdaši!

Več udov Jednote.

Tercio, Colo., 11. nov.

Sporočati imam žalostno vest vsem rojakom in članom S. N. P. J., da smo dne 9. novembra t. l. spremili k zadnjemu počitku brata in člana društva Zora štv. 25 v Tercio, Colo. Pokojnik je opravil službo fire-boss-a, in dne 7. t. m. je prišla najh vrsta za nočno službo. Na večer je moral z merilci v jamo. Pri tem delu podsula ga je cela plast kamena in smrt je takoj na- stopila. Izjava coronerja pravi, da mu je zlomilo tihnik. Pokopali smo ga na pokopališču, ki je oddaljeno 30 milj od mesta Trinidad. Ako ravno je to keliko daljava, so se vendar vsi člani društva "Zore" udeležili pogreba polnoštevilno; zadnjo čast je skazał pokojniku tudi precejšnje število drugih znan- cev in prijateljev. Ta mnogobrojna udeležba kaže, kako je bil pokoj- nik priljubljen pri svojih delavskih tovarših.

Rajnki je bil doma iz Zagorja ob Savi ter zapušča tukaj žalujočo udovo in 4letnega sina. Tudi člani društva Zora bodo ob- žutili izgubo svojega zastopnika in blagajnika, kateri posel je oprav- jal z vso vestnostjo in natančno- sto. Čast mu!

Štejem si v prijetno dolžnost se tem potom zahvaliti vsem rojakom iz Tercia, Trinidadu in drugih bližnjih mest, kateri so s svojo udeležbo pri sprevodu svečanost povečali. Boditi mu tuja zemljica lahka!

Frank Bajt,
t. č. predsednik "Zore".

La Sale, Ill., 19. nov.

Dne 17. t. m. imelo je tukajšno društvo "Triglav" štv. 2 veselico v dvorani M. Kompa, ki se je nad vse dobro obnesla. Hvala vsem rojakom in sobratom za tako obilen obisk.

Pri tej priliki si dovoljujem tudi uprašati br. Strohena, kako si upa on na naše stroške in brez naše vednosti naročiti iz Chicago govornika, namreč g. Zavrtnika? Omi, katerje ima na vrvici, so mu za njegov trud obljudibili znesek \$12. In na vse zadnje pa pride še kolekcija za Zavrtnika! Strohen in Puček sta pre- vzel ta posel, ki sta bila videti kakor dva mežnarja, ki za svojega gaspuda pobirata! Zavrtnik si je morda mislil, da si bo v La Sale nabral toliko tolarjev, da jih bo komaj v Chicago prinesel. Pa se je fant zmotil. Ponujal je tudi svojo "suho robo" — Proletarca, — pa tudi pri tem je od marsikoga dobil dolg nos. Seveda ima tudi tukaj par privržence, katerim je pamet zna- šal in ki so bili vsi srčni, da so za- mogli svojega učenika g'edati od obličja do obličja! Treba bo take junake, kot so Strohen in tutti quanti, vbodoče nekoliko v kot za peč posaditi.

Proletarčevci so menda v Chicagi že čisto upočali in se jih malo kdo več ujame na lim; zato so se vrgli na druga mesta, kjer hočejo farbati in tolarčke pobirati za prazo- no malho.

Pravicoljub.

Pueblo, Colo., 25. nov.

Cirilovi petolisci spregledujejo! — Ko so uslužbenici Janeza Rojca hoteli od svojega gospodarja zvezeti, če bo imel na vseh svetnikov dan zaprto, se je "ta mal" Joha- ček zadri nad njim: "V Ameriki ni nobenega svetnika, tudi praznika ne! Moja prodajalna bo odprta. Kdor hoče svetiti, le naj, jaz pa ne bom!" — In res, njegova proda- jalna je bila na vseh svetnikov dan na stežaj odprta. Vse druge sloven- ske prodajalne pa so bile zaprte. Tukaj imate pristnega katoličana! Good, boy!" Johan, le tako naprej (Dalje na 5. strani.)

ROJAKI OBRNITE SE Z ZAUPANJEM NA NASI

Ako mi naznjamamo po časopisih, da smo zmožni ozdraviti vse tajne bolezni mož in žensk, storimo to le zato in edino s tem namenom, da one osebe, ki imajo bolezen, katero mi z največjo izurjenostjo in spremnostjo ozdravimo, lahko vedo kam naj gredo, da bodo ozdravile. Mi vabimo rojake k nam, in resno želimo pomagati našim bolnim rojakom. Že nad 25 let smo ozdravili vse tajne bolezni mož. Celo življe- nje smo ozdravili bolezni in lahko s ponosom rečemo, da ni bolezni, da bi jo mi ne ozdravili. Mi trdimo, da lahko ozdravimo vse tajne bolezni mož in žensk, kajti to so edine bolezni, katere mi zdravimo.

Naš zavod je najstarejši kar jih je v Združenih državah. Mi smo do- vršili višje šole v Evropi in pride mo iz Vaših krajev. T.raj rojaci, ako imate kako bolezen izmed onih katere so imenovane spodaj, ne po- mišljajte niti trenutek, temveč obrnite se takoj do nas, in razložite nam v vašem materinem jeziku svoje bolečine in nadloga. Mi vam bodemo pomagali v najkrajšem času. Bodite previdni! Oglasite se pri nas, predno se obrnete do kakega drugačega zdravnika.

Zastrupljenje krvi, krč, božjastnost, slaboumnost, zguba moških moči, vse bolezni v želodcu in na jetrih, bolezni v hrbtni in splošni vse tajne bolezni pri moških in ženskah. Preiščemo zastonj in damo tudi nasvete brezplačno.
*Uradne ure od 9—5 ob delavnikih, 7—9 zvečer vsak dan. Ob nedeljah od 10—2.***BERLIN MEDICAL INSTITUTE.**

DR. DRILL, slovenski zdravnik, s katerim se lahko pogovorite.

703 Penn Ave., 2 nadstropje,
Pittsburg, Pa.

Ako se ne morete oglasiti osebo no pri nas, pište nam. Mi vas tudi lahko pismeno ozdravimo. Opišite vaše bolezni v vašem materinem je- ziku; pristavite tudi, kako dolgo ste bolni in koliko ste starci ter naredite pismu naslov:

BERLIN MEDICAL INSTITUTE.**703 Penn Ave. Pittsburg, Pa.**

Slovencem in bratom Hrvatom v Chicagi naznjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavisce.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli! —
Priporočam se vsem v obilev poset.

Frank Mladič,

Chicago, Ill.

\$6.00 SEST DOLARJEV

je sedajna vrednost

I DELNICE PAROBRODNEGA DRUSTVA

American Navigation Company.

Kdor želi delnice kupiti še prej, predno cena istim zopet poskoči, naj takoj odpošlje naročilni listek in denar na

American Navigation Company

108 Greenwich Street,

NEW YORK CITY.

Vsaka delnica je popolnoma plačana in ni treba nikakega poznejšega doplačila.

Naročilni listek

(Incorporated under the laws of the State of Maine)

American Navigation Company

FRANK ZOTTI, PRESIDENT.

Inkorporirana po državnih zakonih z glavnico \$2.000.000, od katerih je že \$1.500.000 uplačanih.

108 Greenwich Street, New York.

Cenjeni gospod!

S tem se naročim na..... delnic družbe 'American Navigation Co' ter Vam zajedno pošljem znesek \$..... kot plačilo za naročitev delnice, katere mi blagosvojite vposlati takoj.

Razume se, da mi morate tako prekoračiti naročnine zgoraj imenovano glavnico, povrnilti vposlano sveto v celiem znesku

Ime.....

Ulica in št.....

Mesto in država.....

Dne.....190....

Ceki, menice (trate) in poštne nakaznice naj se pošljajo direktno na:

American Navigation Co., 108 Greenwich St. New York.

Slovenska Narodna

Podpora Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Podpredsednik: MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
 Tajnik: MARTIN KONDA, 669 Loomis St., Chicago, Ill.
 Zapisnikar: ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.
 Blagajnik: FRANK KLOBOČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.
 Nastor. niki: DAN BADOVINAC, 206 Chestnut Str., Keweenaw, Ill.
 JOHN VERSČAJ, 1411 Clarence Ave., Chicago, Ill.
 MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
 Pomožni odbor: MARTIN POTOČAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 JAKOB TISOL, 9002 Strand St. So., Chicago, Ill.
 Polniški odbor: MARTIN SKALA, Box 1056 Ely, Minn.
 JOSIP MATKO, Box 481 Claridge, Pa.
 MATIJA PEČJAK, 819 Chestnut St. Johnstown, Pa.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; **denarne pošiljatve** pa blagajniku Frank Klobučarju.

Osrednji odbor S. N. P. Jednote ima vsaki tretji četrtek svojo redno mesečno sejo. Opazirja se vsa društva, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno dospošljejo svoje dopise jednotnemu tajniku.

Nadaljevanje s 4. strani.
 — prazniki so za farje in njihove backe, — pa ne za može, ki imajo groš, kakov imaš ti, Janecek! Seveda bo že rev. Ciril gledal na to, da bo tvojo dušo ocistil madežev! Zmolil bo za te par očenašev in češenasišmarij na čast blaženemu Antonu od Kala, — in Johas bo prost vseh grehov! — Oj ti katoliški humbug, z vsemi tvojimi junčki, na čelu jih Ciril!

Janez, uprašam te, čemu hodiš vsako nedeljo po trikrat v cerkev? Le na videz — kaj ne? Drugi si moramo misliti, da si pobožen! Ha-haha! Johanče, mi dobro vemo, da hodiš v cerkev le iz hinaviščine. Naš Janez kaj g'oboko v žep poseže, ko prde mežnar. Ako pa pride k njemu hrom siromak in ga poprosi miloščine, pa ga zapodi z besedami: "I have no money for you." — Hina-vec, idti s svojemu učeniku Cirilu in naučita se skupaj t'stega: "Lačne nasiliti, žejne napojiti!" itd.

Se nekaj o naši slovenski cerkvi. Kdor hoče videti pravi hlev, kjer se opravlja služba božja, naj pride v Pueblo. Tukaj imamo cerkev, ki je znatno podobna konjskemu hlevu. Seveda vsa čast gre vremeni cerkvenemu odboru in pa našemu Cirilusu. Rojaki v Pueblo, ali vas ni sram priti v takšno nesnažno cerkev? Koliko denarja se je že nabrašo za cerkev, a ta je še vedno taka kot je bi! Zakaj ne uprašate odbora, kje je denar — in zakaj ne primete Cirila za njegove grešne kosti in ne zahtevate od njega poštenega računa? Odborniki, ako ne zname steti do pet, čemu pa ste potem prevzeli posel, o katerem nimate pojma? Naj se vendor cerkveni odbor pobriga in očisti cerkev — ako ne, bom priobčil njih polna imena v listu "Glas Svobode".

Zužemberčan.

Stippville, Kans., 17. nov.
 V ta namen, da bi "Glas Svobode" pričel kmalu izhajati dvačraten na teden, pošljem tukaj za dva nova naročnika, katera sebi pridobil, in le želim, da bi se tudi ostali naročniki enkrat zganili in vsak pridobil vsaj enega novega. List, ki vedno prinaša dobre novice, posebno pa dobre dopise in druge poučne stvari, — ne sme nazadovati, temveč napredovati, in k temu moramo tudi naročniki pomagati.

J. Zakrajsek.

Caranville, Kans., 20. nov.
 Pri nas gre z delom tudi sedaj v zimskem času precej dobro, in plača je še dosti primerna delu. Dele se dobri lahko, in ni nevarno, kakov je po drugih krajih v premogokopnikih. Slovencev nas je lepo število, in vsi se počutimo dobro — mnogo bolje kot v starji domovini.

Napredujemo bolj počasi, to pa iz različnih vzrokov. Pa bo že pregnal veter tudi te megle, katere nam sedaj ovirajo vid. Posebno se kaže to pri nekem društvu, česar predsednik jako oblastno in surovo nastopa. Pri društvenih sejah napada posamezne člane, ki ne trobijo v njegov rog, z uprav barabškimi izrazi — namesto da bi še sam gledal na to, kar je njegova dolžnost, da se seje vršijo mirno, dostojno in resno. Pri sejah se neti sovrašto.

organizacija zopet dobro podlago, moč in ugled;

3. prosimo Vas z željo, da nam svoje mnenje z določnim izrazom sporočite vsaj do konca t. m. — Sprejmite naš društveni pozdrav.

V imenu odbora:

John Schwarzkopf Jr., predst. Jan Medved Jr., tajnik.
 J. P. Korpnick Jr., zastopnik.

Pač žalostno, da si bratje v Cumberlandu ne morejo napraviti lastne sodbe glede stvari, katero so prejeli od osrednjega odbora.

Jasno je torej kot beli dan, da ne mislite s svojimi možgani, temveč ste si jih moralis izposoditi od sivega paše tam nekje iz Chicago, kateri Vam je to famozne "apelacije" narekoval.

G. Zavrtnik res ni neumen fant, — namreč kar se tiče spletkarjenja in zahrbnosti!

Kako lepo se sliši, ko g. Zavrtnik po svojem telefonu — po društvu "Bratje Svobode" — narekuje vsem društvom, ki spadajo v Jednote: "stejemo si v pravico in dolžnost delovati na to, da se razburjnost, katera bi utegnila nastati, ublaži in pomiri, in da zadobi naša naprednega organizacija zopet dobro podlago, moč in ugled!"

Za pet kravnih ran Krščovih, keda pa vendor dela v Jednoti razprtje? Nič to ravno tisti Zavrtnik, ki to žari in tožari, a ima še predrznost govoriti o pomirjenju? Zvedel sem, da se je proti nekemu rojakom izrazil, potem ko je propadel pri zadnji tožbi proti Jednoti: "Ne bom miroval, če vse hudič vzame!" — To je menda zadosten dokaz za njegovo "miroljubnost"!?

Pričrdomo mu pa radi, da Jednota napreduje, da ima moč in ugled, — a tisti, ki ji jemlje ugled, je ravno Zavrtnik.

Hm, in potem tista "dobra podlaga"! Bratje Svobode, povejte nam vendor, koga si mislite pod to "dobro podlago"? Morda Zavrtnika? Kako ste pač smešni! Saj vendor sami trdite, da Jednota napreduje — kaj nam je potem treba "Zavrtnikove dobre podlage"!

Nadalje zahtevate, "bratje svobode", naj Vam sporočimo svoj sklep vsaj do konca tega meseca. — Očka Zavrtnik bi seveda radi zvezeli mnenje vseh društev dotlej, predno izide "Proletačec", da natanceno vedo, kako stvari stojęt; kajti če je človek siguren, se da vse boljše "operirati" in se lahko z večjo samozavestjo nastopa; v temi tativati, pa nì tako priporočljivo. Patrijarh Zavrtnik torej ve, kaj deča in kaj hoče! Jedino to je sitno, ker imam povsod smolo; negovi prekajeni námeni se kar hitro spregledajo in pridejo v javnost!

"Bratje Svobode" štv. 26 v Cumberlandu, oprostite nam torej, da Vam ne moremo dati zaželenjene odgovore v zaprtem pismu, pač pa smo prisiljeni dati Vam ta odgovor javno. Mi nismo zahrtnji in ne poznamo stranskih potov; kot odkriti poštenjaki posvetovali se boste, mo glede afere sami med seboj, in naš sklep pošalji naravnost na cen-

tralni odbor, — in nikomur drugemu! Tako bi morala storiti tudi vsa društva, če imajo kaj moštva — a ne se sramotno dati izrabljati po intrigantu Zavertniku, ki je sam izjavil, da hoče Jednoto uničiti.

Društvo "Sloga" štv. 16, S. N. P. J. v Milwaukee, Wisc.

Ivan Kalan, tajnik.

Zastonj.

dobite Severov slovenski almanah, ki ima že nad 25 let prvenstvo med drugimi koledarji itd. Izdaja za l. 1907 je sedaj dogovrljena; ista je letos mnogo večja in krasnejša kakor prejšna leta in ima 95 predalov koristnega in zanimivega čita, poleg tega 12 koledarskih stranij in ravno toliko strani za beležke. V tem almanahu je za vsacega nekaj; v kratkih besedah so podane zdravniške pomeči v raznih boleznih, kako se z istimi postopa, — nadalje statistika, poučljive stvari za obrtnika, kmeta, gospodinjo itd.; smešnice, pripovedi, zgodovinski članki, vremenska prerokovanja itd.

Ta almanah lahko dobite zastonj po lekarnah ali če se obrnete pismeno na W. F. Severa &c., Cedar Rapids, Iowa.

Nov koledar.

Pred kratkim prejeli smo od Jozipa Trinerja; izdelovalca zdravilnega grenkega vina, krasen stenski koledar za leto 1907. Originalne slike na tem koledarju napravil je slavnoznan češki slikar E. Nadherney in so izvrstno slikarsko delo. Iste namreč predčujejo v kreanje izseljencev, druge zopet nabiranje zeljč v starem kraju, in tretje zopet trganje grozdja v kalifornijskih vinogradih. Koledar nudi poprečno sliko, iz česa in kako se dela Trinerjevo zdravilno grenko vino.

Ta lepi stenski koledar lahko dobite, ako pošljete roc v srebru ali poštnih znamkah. Pište na Jos. Trinerja, 1995 Ashland ave., Chicago, Ill.

Zgine,

Mayenski knezoško je večkrat primerjal človeško telo z mlinskim kamnom, rekoč: "Ce sipljete pod njega pšenico, jo zmelje v moko, če nič ne sipljete, vseeno naprej melje, ne melje pa pšenice, marveč obrablja sam sebe. Ravno tako je s človeškim telesom." — Človeško telo, ako dobiva dovolj tečne hrane, jo pretvarja in posilja po vseh svojih organih; če pa iste ne dobijo, potem gine in naposlед propade. Vsaka prememba vašega teka je znamenje ne zadostnega delovanja prebavnega sistema, in zahteva za odporočo Trinerjevo zdravilno grenko vino. Tek se Vam zopet hitro povrne in vsi organi bodo zopet pričeli redno delovati. Za vsako ne-rednost v želodcu in črevah je Trinerjevo zdravilno grenko vino najboljše sredstvo, na katero se smete vsakčas z gotovostjo zanašati.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josipu Trinerju, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Zastonj dobite.

Veliko sliko, ako naročite dvanaest kabinetnih slik, pri fotografu.

*****

Dobro delo, zmerne cene.

MODERNI FOTOGRAFIČNI ATELIJE**L. Hagendorff.**Vogal Reed in Oregon ul.
V MILWAUKEE, WIS.

Znižane cene za poročne slike.

STARNA IN IZKUŠENA CUNARD LINE Zastopljena leta 1863.
PREVAŽA LJUDI IN BLAGO ČEZ OCEAN**GIBELALTAR, GENOVA, NAEPAL ITD.**

LEPI, VELIKI IN NOVI	
PARNIKI NA DVA VIJAKA	
•CARPATHIA"	13,600 ton.
•SLAVONIA"	10,600 ton.
•PANNONIA"	10,000 ton.
•ULTONIA"	10,400 ton.

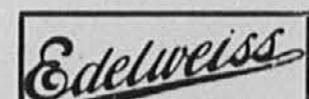
IZ New Yorka odplujejo NARAVNOST V ITALIJU.

Obrnite se do naših zastopnikov kateri Vam dajo potrebna navodila o cenah in času kedaj parniki odplujejo.

Se želite agentja!

F. G. WHITING, ravnatelj,
67 Dearborn Str. CHICAGO.**P. Schoenhofen Brg. Co's.**

Najboljše pivo je

Se prodaja povsod.

Phone Canal 9 Chicago, Ill.

Edward Pauch

gostilničar

663 Blue Island Avenue
CHICAGO, ILL.**MATIJA KIRAR GOSTILNIČAR**

v Kenosha, Wis., 432 Middle S

Se priporoča rojakom za obisk Toči dobro in sveže pivo, načrno vino in pristno žganje.

Livrstne smodke.

TELEFON ŠTEV. 777

HUSPOSKA BRATJE Slovenski fotografični atelije
mej Slovenci dobro znan. Izdelejajo najlepše slike različnih velikosti po najnižjih cenah.1841 Euclid Ave.
CLEVELAND, O.**Jacob Stonich,**72 E. Madison St.
Chicago, Ill.**Pozor!****Pozor!****Slovenci.****"Salon" z MODERNIM KEGLJISČEM**

Sveže pivo v sodčkah in buteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinješe uniske smodke. Potnik dobre čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izberna.

Vsem Slovencem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predel za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

VESTI IZ STARE DOMOVINE IN iz jugoslovenskih pokrajin.

Dolenska proga Trebnje-St. Janž.

Predsedstvom železniškega ministra Dr. Derschatt se je dveurna konferenca o stvari gradnje dojenjske železniške proge Trebnje-St. Janž. Gradnja železniške stopila je sedaj v odločilni stadij in se najbrž kmalu orične z izvršitvijo načrta, zlasti ker se minister zanima za to železniško progro.

Mrtvega so našli.

23. oktobra so našli lovci v Krumperškem gozdu že od lisc oglezano moško truplo. Ker je imel mrtvec prebito črepino, je domnevanje o samomoru izključeno. V osebi umorjenega so spoznali že tri tedne pogrešanega 35letnega Alojzija Miša podomače Primškovega Lojzeta iz Gorjuše pri Dobu.

Spomenik kardinalu-nadškufo dr. Missiji?

Bivšemu ljubljanskemu škofu in poznejšemu goriskemu nadškufo in kardinalu, hočejo duhovniki postaviti spomenik na Sveti gori na Goriskem, kjer pokojnik počiva. V ta namen so že prefričano začeli napeljavati vodo na tamkin. Vrazne kierikalne liste pišejo, da se pobožni romari, ki hodijo na Sveti goro, silno žalostni, ker kardinal še nima spomenika! V ljubljanskem "Slovencu" piše neki duhovnik, da bi morali obe škofiji, goriska in ljubljanska, postaviti "za služnemu nadpastirju" primeren spomenik, čes "hvaležni verniki bodo radi prispevali"! — Že zopet verniki! Kaj niso prav nič za druga gega verniki tu nego samo zato, da jih izjemajo dan za dnevom katoliški duhovniki? Če hočejo postaviti spomenik kardinalu, naš mu ga postavijo duhovniki, saj imajo dosti denarja. Ubogo ljudstvo na naj puščilo pri miru, saj že tako vedno le daje in daje! — Vrhutega pa je rajnki Dr. Missia Slovencem več škodil nego koristil.

Na sočnji v Ajdovščini je v noči na 28. m. m. nastal ogenj v neki sobi in je pogorelo mnogo aktov. Ogenj so k sreči pogasili, predno se je mogel razsiriti po naslopu.

Neznan samomorilec.

V Selcah pri Sentpetru na Notranjskem so našli na travniku okoli 60 let starega moža, ki se je sam končal. Samomorilec je bil elegantly oblečen in bil žid.

Nadvojvoda Oton je dne 1. novembra t. l. umrl v Währingu v starosti 41 let. Pokojni nadvojvoda je bil brat avstrijskega prestolonaslednika Ferdinanda ter bil vsledtega prestolot prav blizu. Njegova sinova se smatrata za bodoča prestolonaslednika. (Potomec sedajnega prestolonaslednika Ferdinanda namreč ne bodo imeli nobene pravice do krone, ker se Ferdinand ni "stanu primerno" oženil, marveč je vzel "le" češko grofico Chotek za ženo!) — Umrli nadvojvoda Oton je postal leta 1905 general kava'erie, a kmaj nato je moral vsled bolezni izstopiti iz stalne armade.

Vodovod v Radovljici.

Dolgo časa se je trudilo mesto Radovljica na Gorenjskem, da doboli potreben vodovod. Biilo je premagati mnogo zaprek, največ finančnih. Tudi vada je na tozadnje prošnjo priskočila na pomoč in dovolila za zgradbo tega vodovoda 40% kot prispevek t. j. skoraj polovico vseh stroškov, ter obenem odredila, da se bo vodovod gradil kot občinsko podjetje. Dela se bodo oddala konkurenčnim potom in se kmalu razpišejo.

Grosodejstvo norca.

V blaznici na Reki je neki norec s sekiro napadel ponoči svoje speče tovariš ter je dva tako nevarno ranil, da bosta teško okrevala. V spalnici je bilo skupaj pet umobolnih, katere so pa zdravniki imeli vse za mirne blazne in so jih pustili prosti hoditi po bolnišnicu. Ob takih prilikah je eden izmed njih ukral del nekje sekiro in jo skril v svojo posteljo. Ponoči, ko je vse spalo, je napadel svoje tovariste. Na hrup

in vrišč so prileteli strežaji in so komaj premagali pobesnelega. Ta nesrečne je pred leti tudi svojeno s sekiro ubil in so ga še potem dali v blaznico.

Držno goljufijo je izvršila neka ženska v Trstu. Pršla je s pismom tvrdke Mandell & Co., popolnoma pravilno podpisanim, v filialko banke "Credita"; pisano je bilo, naj se izroči pristojni pismo 10 rumunskih delnic v vrednosti 1370 K. To se je zgodilo, čež čas pa izvedelo, da tvrdka ni poslala nikogar po delnice.

Ob dalmatinski obali je 30. oktobra razsajal grozen orkan, ki je napravil mnogo škode. Lomil in ruval je drevje. Mnogo so trpele v pristaniščih tudi ladje.

Medvedko so ustrelili v Lloyдовem lovišču v Srednji vasi pri Kočevju. Bila je teška 91 kg. Dva mladiča sta ušla, a so jih sledovali. Medvedko so prepeljali skozi Ljubljano v Trst.

Iz Celja. V nedeljo dne 21. oktobra zjutraj je neka kuvarica povila dete, ga zamotala v posteljo ter odšla po tem k — maši! Po njenem odhodu se je stvar takoj zasledila in obvestilo se je nemudoma policijo. Nečloveško mater so aretovali v cerkvi. — Res pobožna ženska!

Utrgal se je velik kos hriba med Plasom in Ljubljano na Hrvatskem. Bil je velik našiv. Utrgal se je, ko je drdar pod hribom poštni vlak; velik del pruge je popolnoma zasut; lokomotiva je bila vržena s tira. Potniki so morali okoli hriba na drugi vlak.

Naznanilo.

Pri zadnji seji podpornega društva "Slovenija" C. S. B. P. J. štv. 44 se je vsed skepla znižalo vstopnino na \$1, in to v svrhu, da podamo rojakom, ki še ne pripadajo nobenemu društvu, ugodno priliko, da se zavarujejo za bolezen in za slučaj smrti. Zavarovanje je dandanes gotovo za vsakega prepotrebno.

Prípomniti pa moramo, da je znižanje pristopnine le začasno, in po preteklu gotovega časa prilika ne bo več tako ugodna.

Društvo "Slovenija" je eno najstarijih slovenskih podpornih društev ter tudi usmrtnina izredno ugodna.

Opozarjam vse ceniene rojake, ki želijo postati člani omenjenega društva, da se prijavijo pri katemkoli društvu ali pa 587 So. Centre Ave., da dobijo potrebnata nadaljnja pojasnila in navodila. Odbor.

Znižane cene za potnike po Nickel Plate- železnici

so veljavne s 1. novembrom 1906 naprej in ostanejo tako dolgo v veljavi, dokler se drugače ne ukrene. Cene za lokalne potnike na vseh postajah Nickel Plate železnice so znatno znižane od prejšnjih cen, in sicer sledete:

Prvi razred: Iz Chicago v Buffalo \$10.50; Erie \$8.55; Cleveland \$6.75; Bellevue \$6.35; Fostoria \$5.70; Findlay \$5.50 in Fort Wayne \$3.75.

Drugi razred: Iz Chicago v Buffalo \$0.50.

Gledé znižanih cen za vsa druga mesta, kakor tudi mesta, ki so v zvezi z našo progo, in mesta, kamor vozijo naši vlaki direktno onstran Buffalo — blagovolite upravati na postajah, kjer kupite vozni listek.

Mestni uradi 107 Adams Str. in Auditorium Annex, postaje La Salle St. Sta.; 31th Street, Englewood, in Grand Crossing, Ind. "Telephones" Central 2057 in 6172.

Javna zahvala.

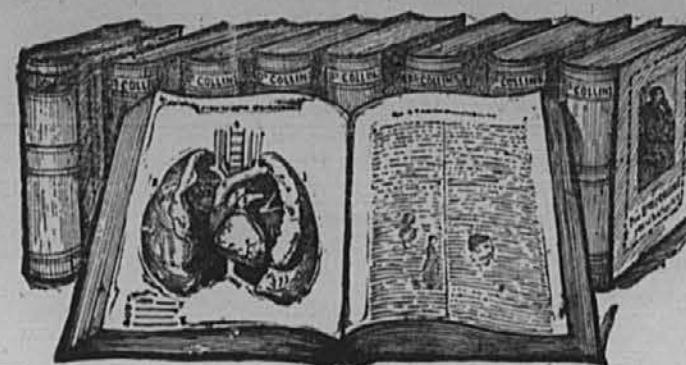
Veliko učeni zdravnik Dr. E. C. Collins M. I.

Jaz Vam naznam, da sem Vaša poslana zdravila porabil in sem se popolnoma z njimi ozdravil. Nobene bolezni ne čutim več in Vas srčno lepo pozdravim in se Vam srčno lepo zahvalim za Vaš trud.

Jakob Spehek,
P. O. Chisholm, Minn.

Rojaki Slovenci

Čitajte novo obširno knjigo „ZDRAVJE“

Novih

50.000

se zastonj
razdeli
med
Slovence

Knjiga „ZDRAVJE“

Katera v kratkem izidé od slavnega im obče znanega:

Dr. E. C. COLLINS M. I.

Iz nje boste razvidili, da vam je op edini priatelj, kateri vam zamore in hoče pomagati v vsakem slučaju, ako ste **bolni, slabli ali v nevolji**.

Knjiga obsega preko 160 strani z mnogimi slikami v tušu in barvi ter je napisana v Slovenskem jeziku na tako razumljiv način, iz katere za more vsaki mnogo koristnega posneti, bodi si zdrav ali bolan. Ona je **najzaneslivejši svetovalec** za moža in ženo, za mladeniča in deklico.

Iz te knjige boste razvideli, da je **Dr. E. C. COLLINS M. I.** edini, kateremu je natanko znana sestava človeškega telesa, radi tega pozna vsako bolezen ter edini, zamore garantirati za popolno ozdravljenje vsake bolezni, bodisi akutne ali zastarele (kronične) kakor: tudi vsake tajne spolne bolezni.

Čitajte nekaj najnovejših zahval, s katerimi se rojaki zahvaljujejo za nazaj zadobljeno zdravje:

Cenjeni gospod Collins M. I.

Vam nagnjam da sem popolnoma zdrav in se Vam presrečno zahvalim za Vaša zdravila ki ste mi jih posiljali in to Vam rečem, da takega zdravnika ga ni, kakor ste Vi in Voda zdravila so res najboljša, ki so mi prav fino nicala. Jaz sem si dosti orizadeval pri drugih zdravnikih, pa mi niso napolnili. Torač, kateri ne verjam, naj se do me ne obrne in jaz mu budem natanko pojasnil, da ste Vi res en izkušen zdravnik, da tacega nima več svet.

Torač to pismec končam ter Vam ostajam hvalčen do hladnega groba.

ANTON MIHELIČ
12 E. 39th St. N. E.
Cleveland, O.

Velespostovani Dr. E. C. Collins M. I.

Jaz se Vam najprej lepo zahvaljujem za Vaša zdravila in Vam veš sporočenjem, da sem zdrav in ne čutim nobenih bolečin več in tudi lahko delam vsako delo Vam nagnanim častiti gospod, da jaz sem po Vaših zdravilih zadobil prvotno zdravje in mod nazaj, kar se nisem storjal, ker jaz sem se poprel 4 meseca zdravil pri drugih zdravnikih: vsaki mi je obljubil, da me ozdravi, a je bilo vse zmanj samo da so mi žepraznili. Sele potem sem se na Vas obrnil, ko sem uvi, del, da mi drugi ne morejo pomagati. Jaz Vas budem vsakemu bolniku priporočal, da naj se do Vas obrne.

Sedaj se Vam še enkrat lepo zahvalim ter ostanem

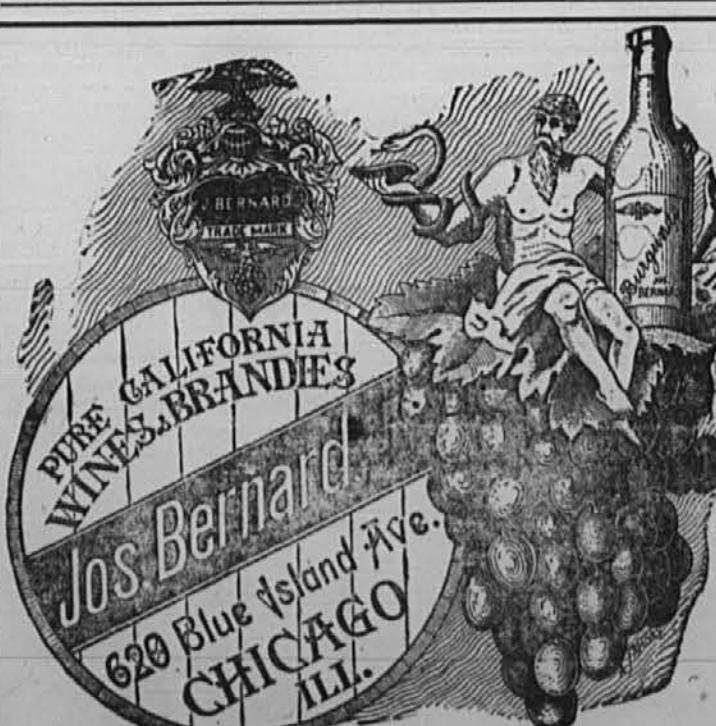
Vaš ikreni priatelj:
J. LOWSHA,
Jenny Lind Ark.

Na razpolago imamo še mnogo takih zahvalnih pisem, katerih pa radi pomanjkanja prostora ne moremo priobčili. **Zatoraj rojaki Slovenci ako ste bolni ali slabli ter vam je treba zdravniške pomoči,** prašujemo vas za svet, predno se obrnete na drugega zdravnika, ali pišite po **novu obširno knjigo ZDRAVJE** katero dobite zastonj, ako pismu priložite nekoliko znamk za poštnino. Pisma naslavljajte na sledeči naslov.

**DR. E. C. COLLINS MEDICAL INSTITUTE,
140 WEST 34th ST., NEW YORK, N. Y.**

Potem smete z mirno dušo biti prepričani v kratkem popolnega ozdravljenja.

Za one, kateri hočejo osebno priti v ta zavod, je isti odprt vsaki dan od 10 do 12 ure popoludne. V torek, sredo, četrtek in petek tudi od 7—8 z večer. Ob nedeljih in praznikih od 10—11 ure popoludne.

Vsem rojakom priporočam svojo fino urejeno

GOSTILNO

na 257 - Ist Ave, Milwaukee, Wis.

Postrežba točna in solidna. Vsak potuječi Slovenec dobro došel.

C. HOFBAUER.

MATIJA ERKLAVEC

— 624 So. Centre Ave. —

Edini slovenski krojč v Chicagi naznanja slav. občinstvu, da ima sedaj veliko zalogo vsakovratnega blaga v izdelovanju novih oblek kakor tudi v popravo starih vse po zmerno nizkih cenah.

CHICAGO, ILL.

NAJEMNIK & VANA,

Izdelovalca sodovice mineralne vode in drugih neupojnih pijač.

82—84 Fisk St., Tel. Canal 1405

Nazdar rojaki!

Slovencem in drugim bratom Slovanom priporočava svoj lepo urejeni

Saloon

Točiva vedno sveže pivo in prisne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago.

Za obilen poset se priporočava

brata Košiček

590 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Cemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati sive, močne popolnoma zdrave zobe?

Pusti si jih zaliati s zlatom ali srebrrom, kar ti za vselej dobro in po najnizjih ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

1880

Vnetje sapnika

1906

Nobena bolezen se tako hitro ne ukorenini kakor prehlajenje, ki kasneje povzroči vnetje sapnika in drugih organov, ki nabirajo zrak za pljuča. V sapniku se nevarno bolezni. Ker ga je redvendar je taka nevednost kasneje človek hitro ne začne zdraviti šico. Da se pa teh bolezni in jih že imate, iste tem hitreje odstrani vse take bolezni v najkraj-

SEVEROV
....za

ki zdravi vse bolezni grla, vrata
zdraviko in drugih ljudi, ki so ga poskusili. Združenje zdravnikov, ki že prodaja 25 let.

Cena 25c in 50c.

**Izvinjenje Protin Bolezen hrbtenice Rane
Nevalgija Opeklne Odrgnine
Bule Otekline Trganje Izbruhi Rak**

Vsaka goriomnjena bolezen pride na človeka hih v 24 urah. Ali bi ne bilo umestno, ko bi bil vsak za to pripravljen ter imel vedno pri roki najboljšo zdravilo za vse gorine navedene bolezni, ker res izvrstno deluje v vseh slučajih.

.....Severovo Olje sv. Gotharda.....

je vedno na ponudo ljudstvu ob takih slučajih; ozdravilo je že več ljudi v pretečnih 25 letih in dobito več pohval kot bi ta list mogel popisati v svojih kolonah mnogih izdaj. Bodite previdni, in ko potrebujete zdravila uprašajte za **Severovo Olje sv. Gottharda**. Cena 50c steklenica.

V vseh prodajalnah. :- Zdravniški svet prost.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Jakob Dudenhoefer

VINOTRZEC

339 Grove Street,

Milwaukee, Wisconsin.

Priporoča vsem slovenskim salonom svoja izvrstna vina in likerje. Ima v zalogi tudi importirana vina likerje, kakor tudi lastnega pridelka.

P.J.DEDRICH je pooblaščen sprejemati naročila in denar.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvaja pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoris gostilno, ne zabi se oberniti do nas, kajti mi te bodemo zadovoljili.

Poštним potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanjim vlagateljem uveli smo da vloge sprejemamo poštним potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1,00 naprej.

Pišite po navedili na

SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278—92nd Street

Chicago, Ill.

RAZNO.**Kihanje — prepovedano!**

Glasno kihanje na ulici je v "napredni" Nemčiji prepovedano kot "nedostojno obnašanje" in se policijsko kaznuje! Pred nekaj časom bil je iz tega razloga prijet neki mesnar v mestu Mühlhausen, ki pa je ušel "zasluženi" kazni le stem, da je strogemu sodniku zdravniško dokazal, da ne more drugače kakor glasno kihati, ker ima neko nosno bolezen. — Takih slučajev pripetilo se je že več — in potem naj se kdo reče, da svet ne napreduje, in da razne vlade niso prepojene z velikimi idejami, ki bodo človeštvo rešile!

Smrtuo kazen

odpravijo na Francoskom. Pravo sodni minister je predložil zakonsko osnovo, katero je ministerski svet odobril in katera je bila v zbornici tudi sprejeta. Vojni minister Picquart predlaga, da se odpravijo tudi vojna sodišča.

Korupcija v San Francisco.

Preiskave radi skandaloznih po neverb in goljufij so v teku. Skoro en milijon dolarjev, ki so bili namenjeni za podporo onim, ki jim je potres vse uničil, je zgimnilo v zepih raznih brezvestnih uradnikov. Tudi mestni župan Schmitz se nahaja v enej čednej družbi, ki so kračili. Kračilo se je vse vprek: denarne podpore kakor tudi cele posljitative živil in obleke. — Pri današnjem splošni korupciji je skoro nemogoče, da bi prisle kdaj vse lumparije v popolni negoti na svetlo. Z nakradenim denarjem se bo podkupovalo, da bo veselje, in vse se bo lepo potlačilo.

Parnik se potopil.

Na Velikem ali tihem oceanu blizu obrežja države Washington trčila sta skupaj dne 18. t. m. dva parnika "Dix" in "Jeanie", od katereh se je prvi v par trenutkih potopil in potegnil sabo v morsko globino 42 potnikov. Rešilo se jih je pa 39, med temi tudi kapitan. Neseča se je pripetila vsled napačno razumljenih signalov.

Zalostna smrt

je dohitela našega rojaka J. Simeca v La Salle, Ill. V trenotku, ko je hotel iti čez ulico, pridrzel je cestni električni voz in ga tako nesrečno sunil, da je v 10 minutah izdihnil. Star je 27 let in je šele nedavno prišel v La Salle. Natančnejši podatki so nam še neznani.

Društvene vesti.

Društvo "Bratstvo" štv. 4. S. N. P. J. v Steel, O., vabi svoje člane na 2. decembra t. l. vrščo se sejo. Na dnevnom redu je volitev odbornikov in druge važne stvari.

Člani iz Neffsa in Glencoe, ki se brez zadostno opravičenega vzroka seje ne udeležijo, se kaznjujejo z gobo 25c, kakor je bilo sklenjeno pri seji dne 4. novembra t. l.

Oni člani, kateri so z asesmentom zaostali, se opozarjajo, da to poravnajo, ker bi se drugače moralo z njimi postopati po pravilih člen 2, točka 4.

Na sejo se vabijo tudi tisti sodelni iz Glencoe, ki želijo ustanoviti novo društvo.

Ivan Kravanja,
tajnik.

Vabilo k seji.

Cenjeni bratje društva "Triglav" štv. 2 v La Salle, Ill., se opozarjajo, da se udeležijo polnoštevilno prihodnje društvene seje

v nedeljo, dne 2. decembra t. l.

Na dnevnom redu so volitve novih odbornikov za leto 1907 in važne zadeve.

John Vogrič, tajnik.

Društvo "Slavija" štv. 1 v Chicago, Ill., ima svojo redno mesečno sejo drugo nedeljo v decembru, t. j. 9. decembra 1906.

Počeg drugih važnih stvari, ki jih je rešiti pri tej seji, je tudi volitev novega odbora za prihodnje leto.

Frank Klobučar, predsednik.

Znizana pristopnina.

Da se dá rojakom ugodnejša pri-

lika, pristopati v večjem številu k S. N. P. J., znižalo je društvo "Dejavec" štv. 8 v So. Chicagi pristopne stroške za \$1; vse skupaj znaša sedaj le \$3,25, to je \$2,25 za pristopnino, \$1 pa za zdravniško pregleđovanje.

Pozivamo rojake po So. Chicagi in okolici, kateri še niste v nobenem društvu, da prijavite čim preje svoj pristop.

Avguštin Avčin,
finančni tajnik.

!!Nove knjige!!

Nabavili smo si mnogo knjig, počeli in zabavnih; izbrali smo najboljše, kar se sploh more dobiti v slovenski literaturi. Opozorjam na spolnjeni imenik naše književne zaloge, katerega prinašamo na drugem mestu. Ljubitelji knjig, kateri bi si radi razširili svoje duševne obzorce in ki si želite duševnega razvedrila po trudoplnem delu, — posezajte pridno po njih!

Roman s'avnega poljskega pisatelja Henrika Sienkiewicza so svedovno znani in prestavljeni v vse kulturne jezike. Mislimo, da ni Slovenca, ki bi teh krasnih romanov ne čital z največjim užitkom. A tudi druge knjige, kakor: Marco Visconti, Trije Musketirji, Islandski ribič, krasne pripovedke Jankota Kersnika in Cankarjeva Knjiga za lahkomselne ljudi — so vsega prizorčila vredne. Janko Kersnik in Ivan Cankar sta sploh ena najboljših slovenskih pisateljev. Sicer so pa vse knjige, ki so navedene v našem ceniku, vredne, da se jih čita, ker smo zbrali najboljše. Vzemite, berite in prepričajte se!

Misli.

"Kdor zaničuje se sam — podlaga je tujcevi peti!" Dokler bo delavstvo še tako zaslepljeno, da ne bo samo sebi zaupalo, marveč premoteno po blestečih ob'jubah volito raje nasprotnje kandidate, tako dolgo bodo še vedno lahko nosili naši nasprotniki glave pokonci in po končanih volitvah norce brili iz nezavednih delavskih slojev.

IŠČEM svojega brata John Susman, doma iz Rakitne hišy, 81.

Frank Susman,
Jumbo Hotel,
Columbia, Nevada.

Vedno pri ro i.

Zdravnik more bivati daleč, ako pa imate dobro zanesljivo nemško domače zdravilo.

DR. RICHTER-JEV
ANCHOR PAIN EXPELLER

v svoji hiši, ga morete vedno celo v težkih slučajih revmatizma, nevalgije, protina, lumbago, bolečin in hrbtu in nahodu uporabljati. (4)

35 leten vspeh. 25 in 50c.

F. Ad. Richter & Co
215 Pearl Str.
New York City.

Naši zastopniki.

Za državo Michigan in Minnesota: J. Molek.

Za Conemough, Pa.: J. Bricelj.

Za Johnstown, Pa.: M. Štrukelj.

Za državo Kansas: P. Obregor in S. Stefančič.

Za državo Wyoming: Loren Demšar.

Cenjeni gospod Dr. E. C. Collins M. J.

GOSTILNA**"Pri ČEHU"**

568 So. Centre Ave.

CHICAGO, ILL.

Razne pijače — prost pri grizek. Postrežba poštena in skrbna. Prencišče za potujoče občinstvo. Lepe sobe za stanovanje s hrano in tudi brez nje.

Med nebeškimi svetovi.

NARAVOSLOVNE ČRTICE

Urejuje Ivan Kaker:

Skrivnosti
"RIMSKE CESTE"

Vvod.

(Nadaljevanje.)

To so toraj svetovi izvirajoči iz našega solca, katero meri zdaj v prerezu 187,000 milij. Omeniti pa moram se neke vrste tudi iz solnčnega trupla neposredno izvirajočih svetov. Ti svetovi so takozvani "Asteroidi" in so jaka majhni v svojem truplu, ker ne merijo v prerezu več nego povprečno po 375-25 kilometrov. Teh svetov ali kosov so našeli zvezdoznavci dozdaj že mnogo čez 324. Njih najkrajši tek okoli solnca meri 1136, najdaljši pa 2867 naših dni. Ti majhni svetovi se nahajajo med tirom planeta Marsa in Jupitra, toraj daleč zunaj tira naše zemlje in tvorijo zgori imenovanimi svetovi vred družino našega osolnčja, ali pa kratko: naše osolnčje.

Ker pa je število solnic, izvirajočih neposredno iz prvotnega trupla, 1200 milijonov, si moramo mislit, da je tudi takih osolnčji ali družin "1200 milijonov" v brezdanjem prostoru vesoljnega étra. Vsako teh osolnčji ima toraj svoje število večjih in manjših svetov z večjo in manjšo oddaljenostjo od svojega solnca, okoli katerega krožijo po razmerju izbeglosti in oddaljenosti od istega.

Število planetov, asteroidov in trabantov je pač odvisno od velikosti solnc in tudi njihove slučajne kemične vsebine, v čemer nas potrujuje to, da ima planet Jupiter, da si je največji v našem osolnčju, vendar samo pet trabantov ali mesecov, dočim jih ima Saturn, dasi je mnogo manjši od Jupitra, osem. Uzroke temu razmerju natančno razmotriti bi bila stvar zvezdoznavcev, vendar spremo i mi biti prepričanja, da je isto odvisno absolutno le od kemične vsebine, oziroma kakovosti snovi enega ali drugega solnca, o čemer bode govorja v naslednjem.

Pred nam toraj stoji dejstvo, da je 1200 mil. osoñčij v brezdanosti, katera osoñčja se po svojih planetarnih razmerjih srečajo okoli prvotnega, t. j. materinega trupla in da vsa ta osolnčja tvorijo naše zvezdišče ali zvezdnato nebo, katero živi in se burno giblje po zakonih tega čudovitega nebesnega mehanizma.

Sedaj pa idemo še dalje v svojem opazovanju, da pridemo do onega cilja, kjer nam postane samo ob sebi umljivo vse, kakor bi bila najpriprosteja igrača.

Ze v prvem delu sem dejal, da obstoji med vsemi stvaritvami neha neka sorodnost glede kemične kakovosti njihove snovi, o tem nam govori spektralna analiza t. j. način, kako se po barvi žarkov gorečih snovij da natančno do očiti vsebina zelo oddaljenih nebesnih trupel.

S pomočjo te naprave ali "spektroskopa" je dokazano, da je večina na zemlji znanih kemičnih snovij zastopanih tudi v truplu solnca in tudi na drugih nebesnih trupih. Mej temi v površju solnčnega trupla nahajajočimi se snovmi so zlasti natrium, magnesium, calcium, železo, vodenec in tudi oglenec. Vse to je tudi v naši zemlji.

Vendar se nahaja prav veliko metaličnih ali kovinskih snovij v solncu, kakoršnih v naši zemlji ni, kakor je tudi sploh vsebina solnčnega trupla bolj kovinska nego kamenita, t. j. v solncu so še mnogo teže snov, nego pa v naši zemlji. Vse drugače pa je s planeti, kateri so mnogo bolj oddaljeni od solnca nego je naša zemlja, n. pr. Jupiter, Saturn, Uranus in Neptun. Na teh svetovih je dokazala spektralna analiza, da je zelo malo težkih, t. j. metaličnih snovij, marveč največ takih, ki se dajo primerjati našim najlažjim mineralijam. Radi tega je tudi gostost teh svetov tako ravnala in njihovo truplo v primeri

mnogo lažje samo na sebi, nego naša zemlja.

(Dalje pride.)

CENIK

knjig, ki se dobivajo v zalogi "Glas Svobode":

Robinzon stara izdaja)	60c
Zbrani spisi Jos. Jurčiča	6.60c
Mali vitez I., II. in III. del	3.50c
Kralj Matjaž	50c
Ročni slovensko-angleški in angleško-slovenski slovar	30c
Potop	3.20c
Preko morja	40c
Opatov praporček	35c
Elizabeta angleška kraljica	20c
Jama nad Dobrušo	20c
Vrtomirov prstan	20c
Eno leto med Indijanci	20c
Erazem Predjamski	20c
May Eri	20c
Tium Ling	20c
Strelec	25c
Naselnikova hči	20c
Pod turškim jarmom	20c
Fran baron Trenk	20c
Poslednji Mehikanec	25c
Na preriji	25c
Naseljenci	25c
Stezjosledec	25c
V gorskem zakotju	20c
Za kruhom	20c
Spisi Andrejčevega Jožeta	1.25c
Deteljica	30c
Kristof Kolumb	40c
Kortonica	30c
Žrtev razmer	25c
J. Pagliaruzzi, zbrani spisi, 2 zvezka	\$—60
Pavilna Pajkova: Slučaji usode	—75
Na razstanku	1.00
Sienkiewicz: Križarji (debel zvezek), krasen roman	2.60
Kirdžali, roman	—80
Govekar: O te ženske! — črtice	1.00
Zofka Kveder: Odsevi	1.00
Marco Visconti — zgodbinski roman	1.20
Trije Mušketirji — zgodbinski roman	2.50
Islandske ribič	—60
Sienkiewicz: "Brez dogme" — znamenit roman	1.50
Črno Monte Christo v 4 delih	2.00
Venec slovenskih povestij, II. zvezek	—55
Isto: III., IV., V., VI., VII., VIII. in IX. zvezek po	—60
Židovsko hravoslovje	—10
Cankar: Knjiga za lahkomiseline ljudi	1.25
Zofka Kveder: Iz naših krajev	1.25
Koristka	—40
Moje ječe	—35
Dr. Nevesekdo: 4000 (zelo zanimivo in poučljivo!)	—60
Gozdovnik	—50
Pred nevihto	—30
Štiri povesti za slovensko ljudstvo	—20
Boj za pravico	—50
Za srečo	—50
Veliki trgovec	—60
Križem sveta	—30
Beneški trgovec	—40
Narodna biblioteka, 6 zvezkov različne vsebine, poučljivo in zabavno, vsak za se	—20
Janko Kersnik: Zbrani spisi, 8 zvezkov, krasni romani in novele, zvezek po	1.25
Spisi Andrejčevega Jožeta: M. Klander	—20
Amerika	—20
Popotni listi	—20
Nekaj iz ruske zgodovine	—20
Kneipp: Domači zdravnik (priporočljivo)	—60
Kraljica Draga, žalostni konec srbske kraljeve dihastije Obrenović — zgodbinsko	—20
Marija hči polkova	—20
Močni baron Ravbar	—20
Hedvika banditova nevesta	—20
Viljem baron Tegetthoff	—30
Stoletna praktika	—60
Slovenski fantje v Bosni (zgodovinsko deло izza časa bosanske okupacije), 2 zvezka skupaj	1.50
Avstrijski junaki	—75

Knjige pošiljam poštne protoste.

Kdor želi imeti eno tih knjig, naj nam poštним potom pošlje na ročnino.

Emil Bachman,
580 So. Centre Ave, Chicago.

Izdeluje društvene znake, gume, zastave in druge potrebščine.

Mirko Vadjina

ppripora bratom Slovencem svojo

BRIVNICO.

390 W. 18. St. Chicago.

KAM?

GRAM-u & KRULC-u

Najboljša in najlepša slovenska goetilna-v Chicagi

408 W. 18. cesta.

Najboljše pivo, najboljša importirana slijevka, staro newyorko ter pristna kalifornijska vina.

Najboljše žganje v Zdr. državah takozvani 'Woodland.'

Vedno sveži in fini prigrizek.

Potrežba pozorna in reelna.

GRAM & KRULC

408 W. 18. Str. CHICAGO.

POZOR!

SLOVENCI!

Kadar se mudite v mestu, ne pozabite obiskati rojaka Frank Bernik, ki je otvoril hotel na 44 Sherman Str. pri La Salle postaji.

ZAPOMINITE SI:

"EDINISLOVENSKI HOTEL V CHICAGO."

Gostoljubna posrežba!

FRANK BERNIK, lastnik.

Naša razstava

modernih jesenskih oblek in površnikov

je najboljša in v toliki zalogi kot nikdar poprej. Naša vzajemnost med ljudstvom rapidno napreduje, dokaz tega je vedno večja razprodaja, kar znači, da prodajamo dobro blago po zmersnih cenah.

\$7.00

do

\$25.00.

vogal 18. in
Blue Island Ave.

ZADOVOLJSTVO V ŽIVLJENJU

se uživa, ako sta mož in žena popolnoma zdrava. Osebe, ki so težko bolne na želodcu ali jetrah, so vedno čemerne, nezadovoljne in sitne. Naobratno so pa osebe, kajih želodec redno prebavlja zavžito hrano, odločne, vesele in polne življenja. Vsekako pa ima lahko vsak človek zdrav želodec, ki redno prebavlja,

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

najboljše domače zdravilo in namizno vino na svetu.

Dober tek.

Izbornno prebavljanje.

Trdno zdravje.

To je zdravilo, kakeršnemu ni para na svetu. Ako je rabite, odvzamete mnogo bolezni od sebe. Rabite je, da vam bodo boljše dišale jedi, kot krepčalo in čistilca krvi, branite bolezni.

POZOR! Kedarkoli rabite Trinerjevo zdravilno grenko vino kot lek, tedaj ne smete uživati drugih opojnih in slabih pičač.

V LEKARNAH

V DOBRIH GOSTILNAH

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Mi jamčimo za pristnost in polno moč naslednjih specielitet:

Trinerjev brinovec, slivovka, tropinjevec, konjak.